

7/15988

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610- 1286
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-15988)

13 Ekim 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 25222 sayılı yazısı.

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tarafıma tevcih ettiği, 7/15988 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Bakanlığımız Kurumları ve Türkiye İstatistik Kurumundan alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER:

Ek-1 Önerge Cevabı (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:	Bilgi:
TBMM Bşk.	Başbakanlık

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/15988)

Sorular 1, 2:

Türkiye'de doğalgaz yılından başlayarak kademeli olarak illerde kullanılması sağlanmıştır. Ekonomik krizlerle birlikte Türkiye'nin doğalgaz ve elektrik tüketimi düşmektedir. Bu nedenlerden dolayı öngörülen miktarda doğalgaz zaman zaman alınamadı. BOTAŞ'ın "al ya da öde" yaptırımına konu olacak doğalgaz miktarını almayı taahhüt ettiğimiz halde almadığımız doğalgaz miktarı tarihinden bu Ağustos başına kadar ne kadardır? Almadığımız doğalgaz için toplamda bugüne kadar ne kadar para ödenmiştir?

- Türkiye'de yaygın olarak kullanılmaya başlanan doğalgaz için 2002 yılından başlayarak 2010 yılı içerisinde almayı taahhüt ettiğimiz halde almadığımız doğalgaz miktarı ne kadardır?

- Yine, 2002 yılı başından 2010 yılı sonuna kadar almayı taahhüt ettiğimiz doğalgaz miktarına ne kadar para ödedik?

Cevaplar 1, 2:

Uluslararası doğalgaz alım satım anlaşmalarının tamamında yer alan "al ya da öde" maddesi mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınamayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar, sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktarlar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler "alınan gazın parasının ödenmesi" şeklinde iken al ya da öde durumuyla karşılaşıldığında, "alınacak gazın parasının önceden ödenmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Diğer taraftan, "Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları" 20-25 yıllık uzun dönemli, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitlerdir. Bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermekte ve içeriğinin açıklanması da sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum gerektiğinde sözleşmenin feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilecektir. Ayrıca, Sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Bununla birlikte, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda izah edilen hususlar çerçevesinde Türkiye İstatistik Kurumu, Dış Ticaret İstatistikleri Veri Tabanında yayınlanan verilere göre ithal edilen doğalgaza yıllar itibariyle ödenen tutarlar aşağıda verilmiştir. 2010 yılında yapılacak olan ödeme miktarı ise öncelikli olarak ham petrol fiyatlarının uluslararası piyasalarda izleyeceği seyir ile alakalıdır.

YILLAR	İthal Edilen Doğalgaza Ödenen Tutar (\$)
2002	2 105 648 275
2003	2 989 151 766
2004	3 274 254 716
2005	5 490 595 202
2006	8 513 542 906
2007	9 999 450 097
2008	15 469 588 596
2009	9 962 255 509